

NOORD-BRABANDER.

Zaterdag 4 Mei

DIGNUM VERBUM QUID VETAT?

HORATIUS.

Dit blad verschijnt driemaal per week, en wel *Dingsdags, Donnerdags en Zaturdags*. De prijs van hetzelfde is f3-00 per drie maanden; *franco* tot aan het naaste Postkantoor, f 3-50. Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel en diegene welke geene 5 regels beloopt, tegen 75 cents geplaatst, behalve voor iedere Advertentie 35 cents voor aan het Rijk verschuldigde Zegelreglen; de Advertentien, Bekendmakingen en andere Stukken, behooren op ongezegeld papier, *franco* te worden ingezonden aan het Bureau van den *Noord-Brabander* te *Hertogenbosch*.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 30 April.

Uit Weenen verneemt men van den 19 April.

De grafkelder onzer keizers der Dynastie van Habsburg, die zich in het klooster der pater Capucijnen dezer stad bevindt, zal zodanig vergroot worden, dat gedurende twee honderd jaren hunne doorluchtige nakomelingen aldaar kunnen ontvangen worden.

— In het *Journal de Francfort* leest men uit Hamburg van den 20 April het volgende:

De Godsdienstige belangen vestigen op dit oogenblik de algemeene aandacht van het publiek in deze stad op zich. Het geldt hier niet geschillen, tusschen Catholijken en Protestanten, maar het is onder deze laatste uitsluitend dat er oorlog bestaat.

— De Westfaalsche Mercurius schrijft uit Munster van den 24 April. Wij vernemen met smart dat Mgr. de aartsbisschop van Keulen in eenen zeer lijdelijken staat te Darfeld is aangekomen.

— Het besluit des Konings van Pruisen, waarmede ditmaal, als naar gewoonte, de Landdag der Rijn-gewesten gesloten wordt, is den 27 April aldaar bekend geworden. De aanhef van dit stuk luidt als volgt:

Wij *Frederik Wilhelm*, door gods genade Koning van Pruisen, enz., doen aan onze getrouwe Stenden, die op den vijfden Landdag der Rijn-provincie vergaderd geweest zijn, onze genadige groete toekomen.

Het genade, hebbe, dat de Stenden, die op den vijfden Landdag der Rijn-provincie vergaderd geweest zijn, onze genadige groete toekomen. Wij erkennen daarin met welgevallen de uitdrukking van de reeds vroeger aan den dag gelegde denkwijze der provincie, die provincie, die door de getrouwe Stenden vertegenwoordigd wordt. Zoo dan ook sedert kwaadwillige invloed, vooral ook van buiten, getracht heeft, om dit vertrouwen te verzwakken, het zaad der tweedragt in de harten onzer getrouwe onderdanen te strooijen, en zelfs tot dit doel het heiligste wat den mensch gegeven is te misbruiken; dan heeft dit ons welis waar diep bedroefd, maar in geen deele ons vertrouwen op de voortdoring van die gezindheden geschokt.

Vast besloten hebbende, om de ons door God verleende regten al heen des lands tegen aanmattingen van allerlei aard nadrukkelijk te handhaven, en de wetten krachtadig te doen eerbiedigen, hebben alle degeen, die het wagen mogten, om het aanzien der wetten aan te tasten of deze te overtreden, den sterken arm der gerechtigheid te duchten; voor onze getrouwe onderdanen, van welken stand of welk kerkgelooft zij ook zijn mogen, vernieuwen wij echter gaarne de bij het in bezit nemen der Rijnprovincie gegevene verzekeringen; mogen zij er op bouwen, dat de regten van ieder bijzonder persoon beschermd en allermint inbreuken op de Godsdienst-vrijheid gedoogd zullen worden; mogen zij met ons vereenigd medewerken, opdat de geest van echt Christelijke verdraagzaamheid, in welken de aanhangers der onderscheidene geloofs-belijdenissen sedert eeuwen broederlijk naast elkander hebben gewoond, verder onder hen heersche. Dan zullen wederkeerig vertrouwen en eendragt de voortdoring der binnenlandsche welvaart verzekeren.

Hierop volgen de besluiten des Konings wegens de door den landdag gedane verklaringen of ingediende verzoeken. De Paragraaf wegens de wetgeving omtrent het sluiten van huwelijken, luidt aldus:

Toen wij aan onze getrouwe Stenden een ontwerp van wet tot afschaffing van het burgerlijk huwelijksuittreden voorlegden, geschiedde dit in de veronderstelling, dat daardoor aan de wenschen en gods-

dienstige behoeften zou worden voldaan. Het lag niet in onze bedoeling, om verandering in de bestaande wetgeving wegens de huwelijks-beleidselen te brengen. Wij hebben daarom niet kunnen verwachten, dat onze getrouwe Stenden de uitvoering van dit ontwerp eerst voor mogelijk zouden houden, als de tusschen het kerkelijke en het burgerlijke regt plaats hebbende verschillen omtrent de huwelijks-beleidselen uit den weg zouden zijn geruimd, en dat zij om die reden eerst en vooraf de voordragt tot het aanknoopen van hiertoe betrekkelijke onderhandelingen met den H. Stoel van Rome zouden doen. Overigens vinden wij ons bewogen, om omtrent onze hooge beslissing over het aan de Stenden voorgelegde ontwerp eene nadere overweging voor te behouden."

— De *Augsburger Allgemeine Zeitung* deelt den volgenden brief mede uit Constantinopel van den 4 April: „Bij gelegenheid van het gehoor, hetwelk de Hertog van *Devonshire* vóór zijne afreize bij den Sultan had, werd ook de Engelsche kapitein *Walker* aan Zijne Hoogh. voorgesteld. Ofschoon de Sultan zeer vriendelijke woorden tot den kapitein rigtte, weet men tot dit oogenblik nog niet welke betrekking hem bij het Turksche zeewezen is toegedaent. Voorloopig zal hij als raadgever den *Kapudan-Pacha* ter zijde staan. De andere hier aanwezige Engelsche zee-officieren hebben den 30 der vorige maand met den Hertog van *Devonshire* Constantinopel weder verlaten. Zij zagen zich in hunne opgevatte verwachtingen bedrogen, het geen men algemeen aan den invloed eener noordsche mogendheid toeschrijft. De Hertog van *Devonshire* heeft, gedurende zijn verblijf alhier, vele oplettendheden van gevolg, alle openbare instellingen, de Turksche moskeeën, de paleizen van den Grooten Heer, enz. bezocht, en is overal met de hem toekomende eerbewijzen ontvangen."

— Volgens den *Schwäbischen Merkur* heeft in de zitting der Württembergische kamer van afgevaardigden van den 26sten April, de heer *Camerer* de aandacht der vergadering op het onlangs met de Nederlandsche regering gesloten tol- en handels- verdrag gevestigd. Dit verdrag hield, zoo hij zeide, bepalingen in, die ontwijfelbaar de toestemming der Stenden noodig hadden. Zulk eene toestemming hadden de thans vereenigde Stenden niet verleend, en of eene vroegere kamer reeds vooraf magtiging tot het sluiten van zulk een verdrag gegeven had, was hem niet bekend. Hij droeg derhalve voor, om een bericht wegens deze zaak van de commissie voor het tolwezen en den koophandel in te winnen. — Dienovereenkomstig werd dadelijk besloten.

— Volgens de jongste brieven uit Berlijn, zouden de persoonlijke onderhandelingen met den Aartsbisschop van Gnesen en Posen den gewenschten uitslag niet gehad hebben, en de prelaat binnen weinige dagen die residentie verlaten,

Het vervolg van het antwoord der Pauselijke regering op de bewuste pruisische staatsstukken bevat niet minder sterke uitdrukkingen dan den reeds medegedeelden aanvang. Het is, dus wordt daarin onder anderen gezegd, niet de H. Stoel, die zijne magt wil uitbreiden op eene wijze, die met de regten van den Souverein onvereinigbaar is, veelmeer is het de pruisische Regering welke zich regten aanmatigt, met de onveranderlijke inrigting der kerk en zelfs met de getrouwheid aan plegtige verdragen strijdig. De H. Vader, zoo wordt gezegd, verdedigt slechts de hem van God geschonken ambstregten. Wanneer genoemde regering verklaart dat zij van geen hare voorgewende regten zal afzien, nog veel minder ziet Z. H. van één der heilige pligten van zijn opperste herdersond en algemeen apostelschap af. Nogtans werpt de H. Stoel met afschuw de verdenking van zich af, alsof hij tot zijne geheele goedkeuring hechte aan het beginsel der volkomen onderwerping, welke de onderdanen in burgerlijke zaken aan hunne wereldlijke overheid schuldig zijn. De geheele questie bepaalt zich, altijd volgens den inhoud van dit antwoord, tot de mede-

welke de Catholijke Geestelijkheid bij het sluiten van huwelijken.

De vraag is, namelijk, of bij gebrek der vereischte, vroeger door de kerk voor gemengde huwelijken voorgeschrevene bepalingen, de Geestelijkheid die huwelijken plussig kan inzegen en of deze wijze dadelijk de kerk te eene bevestiging der, volgens de onveranderlijke Catholijke grondstellingen, als ongeoorloofd moet worden beschouwd.

Hierop volgt eene diplomatische en historische verdediging der handelwijze van den aartsbisschop van Gnezen en Posen, en zijner onderhoorige Geestelijkheid ten opzichte der gemengde huwelijken, en een uitvoerig verslag der onderhandelingen over de Keulsche zaken, tusschen den H. Stoel en den Pruisischen gezant, den heet *Bunsen*, zoo als ook, na het vertrek van dezen uit Rome, met den zaakgelastigde, *baron von Buch*.

— De toestand van *Ibrahim-pacha* in *Syris* schijnt, volgens over *Triste* ontvangen berichten, zeer *hagelukkig* te zijn, dewijl de opstand der ingezetenen dagelijks op nieuw dreigt uit te barsten. Genoemde Veldheer wendde alles aan om ten minste de Opperhoofden der stammen door geschenken voor zich te winnen, en trachtte ook het volk door de belofte in rust te houden, dat voortaan geen gedwongen ligtingen meer zouden plaats grijpen. Op het eiland *Candia* is de rust schijnbaar hersteld, sedert aldaar talrijke Egyptische troepen ontscheept zijn en de kust door gewapende vaartuigen bewaakt wordt.

ENGELAND.

LONDEN den 30 April.

De *Sun* deelt het volgende bericht mede:

Wij hebben brieven uit Constantinopel van den 7 dezer ontvangen, welke niets dan oorlog, bedreigingen en moorden van den eenen tot den anderen kant van Asia ademen. Een Russische agent, die uit *Téhéran* teruggekomen was, had overgebracht, dat de schah zich voorbereidde om de Engelschen uit den golf te verdrijven, die in een ander distrikt door de *Affighans* geslagen waren. Dezelfde persoon was houder van dépêches van andere Russische agenten, die aankondigden dat het beleg van *Héral* zou hervat worden en het kabinet van *Petersburg* deszelfs invloed in *Caboul* en *Lahors* had herkegen. Ondertusschen ging de *Porte* voort met oorlogstoebereidselen te maken tegen den onder-Konink van *Egypte*, die van zijne zijde ook niet traag bleef, zoodat Engeland weldra de handen vol zal hebben.

Men zegt dat *Rusland* reeds aan *Mehemet-Ali* de voorwaarden heeft medegedeeld volgens welke het bereid is deszelfs zaak te verdedigen. Wij kennen dezelve, doch het zou voorbarig zijn diete verspreiden. Middelerwijl zet de Russische ambassadeur te *Constantinopel* de onderhandelingen van eenen geheel tegenstrijdigen aard met de voorstellen aan den onder Koning gedaan, voort.

FRANKRIJK.

PARIS den 30 April.

De *Gazette du Midi* geeft de volgende bijzonderheden over hetgeen don *Miguel* is overkomen.

De koning don *Miguel* op eene jagt partij verzocht zijnde, begaf zich in een rijtuig daar naar toe, wanneer door de duisterheid van den nacht eensklaps acht schelmen op den weg zich vertoonden. Vier hunner met *Karabijnen* gewapend en den ponjaard tusschen de tanden hebbende, hadden den koetsier op het oog. Don *Miguel*, te midden van zijnen slaap, werd door die booswichten aangegrepen, die hem een mantel over het hoofd wierpen en in die gesteldheid een kostbaar horlogie, zijn jagtkruid afnamen en naar zijn geld zochten. De koning had geen geld bij zich. Hij had alles aan zijnen kamerdinaar toevertrouwd. Dezen werden twee honderd frank en benevens horlogie afgezet. Nadat zij het rijtuig van alle kanten onderzocht hadden, zijn de booswichten verdwenen.

Gelukkig was het voor don *Miguel* dat hij een ongeladen geweer bij zich had. Op zijnen moed en kracht vertrouwend, had hij zich kunnen verdedigen, doch door eenen nutteloozen tegenstand het leven kunnen verliezen.

Bij het vernemen van dezen aanslag heeft zijne Heiligheid bevelen uitgevaardigd en eene belooning voor het arresteren der dieven bevestigd.

BELGIE.

BRUSSEL den 1 Mei.

Men verneemt dat bij besluit van eene vroege dagteekening de generaal *Huret* in Belgische dienst is opgenomen.

— Dr. *Maertens* leerling voor tolk in den Levant (Drogman) bij de Belgische legatie te *Constantinopel*, is vertrokken om zich naar zijnen post te begeven, belast met dépêches voor *Rome*.

— Men meldt uit *Nieuwpoort* van den 28 April.

Het vierde bataillon van het 8 regiment van *Linfie*, hetwelk in deze stad garnisoen hield, is heden morgen ontbonden en al de soldaten zijn vertrokken om naar hunne haerstedes terug te keeren; alzoo zett men het effect van het beleg. Hetzelve garnizoen, hetwelk den veldtochten lastig was, was in hetzelde der vrede voor oorlog in deszelfs leven en belangen bedreigde. De vrede zal minder kostbaar zijn en de rust zal aan de nijverheid en handel toelaten om deszelfs voogme te bereiken.

— Men verneemt dat de tijphus, eene kwaadaardige koorts onder het garnizoen van *Bouillon* heerscht en aldaar groote verwoestingen aanrigt. Alle geneeskundige voorzorgen zijn genomen om deze ziekte te bestrijden. Eene merkwaardige zaak is dat het garnizoen alleen is aangetast, hetwelk in de stad gekaserneerd is, terwijl de discipline Compagnie in de Citadel bevrijd is, welke op een zeer hooge berg boven de stad is gelegen.

De heer *Fallor* een voornaam geneesheer uit *Namen* is te dien einde naar *Bouillon* vertrokken.

— Het Proces tegen de Heeren *Bartels* en *Kats* zal den 17 dezer voor het hof van *Assises* behandeld worden. De afschriften der akte van beschuldiging zijn nog niet afgewerkt, uithoofde van derzelve uitgebreidheid. De beschuldigten hebben aan den president van het hof verklaard, dat zij zouden worden verdedigd, te weten: *Bartels*, door zijn broeder, *Jules*; de Heeren *Lezaak*, Advocaat te *Luik*, *Wautlet*, Advocaat te *Namen*; *Kats* door de Heeren *Jottrand* te *Brussel*, *Braas* Advocaat te *Namen* en *Detwart* Advocaat te *Gent*. Deze staatkundige debatten zullen de nieuwsgierigheid van het publiek opwekken.

— Men meldt uit *Frankfort* van den 24 April.

Naar men uit *Weenen* verneemt heeft de Heer *O Sullivan de Grass*, eertijds Belgisch ambassadeur bij het hof van *Oostenrijk* een geboort bij den keizer verkregen, doch alleen als particulier. Men verwachtte nog zoo spoedig niet het einde der geschillen met *Belgie*.

— De ambassadeurs der groote mogendheden, welke aan de Conferentie hebben deel genomen, zullen alle weldra deze hoofdstad verlaten hebben. De dagbladen van den 27 melden dat de graaf *Pozzo di Borgo*, minister van *Rusland*, zich binnen veertien dagen naar *Parijs* zal begeven. Het gerucht verspreidt zich dat deze diplomaat, na het *Vredes Traktaat* tusschen *Belgie* en *Holland* getekend is, het voornemen heeft zich van de staatkundige zaken af te trekken en zijn verblijf te *Parijs* zal vestigen, waar hij altijd zoo gaarne verbleven is. De graaf *Pozzo di Borgo* is, gelijk men weet te *Corsika* geboren, en een Franschman door zijnen smaak en inborst.

— Eene deputatie uit de kamer van koophandel is ten gehoor bij den koning toegelaten. Hoogstdezelve zal morgen naar zijn kasteel van *Andenne* vertrekken, alwaar hij eenige dagen zal verblijven alvorens naar *Parijs* zich te begeven om bij de plegtigheden en feesten van den doop des graven van *Parijs* tegenwoordig te zijn.

NEDERLANDEN.

'S HERTOGENBOSCH, den 3 Mei.

Men meldt uit *Boxtel* van den 27 April:

Bij het opwerpen van batterijen, onder directie van den Luit. der grenadiers van *Daalen*, is bij het graven der gracht van die aan de *Komsche Hoeve*, op den weg van *Oirschot*, opgedoken eene oude wapenrusting, bestaande uit helm, borstharnas, piek, enz. geheel van koper, die ofschoon reeds veel verteerd, nogtans alle kenmerken droeg, van den tijd te zijn van *Maurten van Rossum*, die volgens plaatselijke kronijk in den jare 1543, het kasteel alhier belegerde en in brand stak.

Gemelde Luit. heeft deze ouden opgezonden aan de directie over de ouden van het genootschap van kunsten en wetenschappen in *Noord Brabant*.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 29sten April 1839, no. 01, zijn de onderstaande heeren in de orde van den Nederlandschen Leeuw opgenomen;

Als ridders groot-kruissen:

De graaf *Orloff*, adjudant-generaal van Zijne Majesteit den Keizer Aller Russen, generaal en chef der kavalerie, en lid van den raad van het Russisch Keizerrijk, en

De luitenant-generaal *Kavelini*, adjudant-generaal van Zijne Majesteit den Keizer Aller Russen;

Als kommandeur:

De werkelijke staatsraad van Zijne Majesteit den Keizer Aller Russen *Jotkovsky*;

Als ridders:

De kolonel *Yourievitch*, adjudant van Zijne Majesteit den Keizer Aller Russen, en geattacheerd aan den persoon van Zijne Keizerlijke Hoogheid den Grootvorst-troonsopvolger,

De baron *de Lieven*, kolonel en adjudant van Zijne Majesteit den Keizer Aller Russen,

De Prins *Dolgorouky*, kolonel en adjudant van Zijne Majesteit den Keizer Aller Russen, en

De kamerheer van Zijne Majesteit den Keizer Aller Russen, van *Tolsloy*.

— Uit Amsterdam schrijft men, dat de leden der afgescheidene Gemeente mede een verzoek aan Z. M. ingediend hebben, om op dezelfde voorwaarden als die te Utrecht te worden erkend; zullende het leeraarsambt door den heer *S. van Velzen* vervuld worden.

— Men verneemt uit Harlingen, dat aldaar de reddingsboot is aangekomen, die, volgens besluit der Zuid-Hollandsche Maatschappij tot redding der schipbreukelingen, te Rotterdam gevestigd, in eerst-gemelde stad onder toezigt der heeren *S. B. Moens* en *Doude Jans Zeilmaker* zal geplaatst zijn, ten einde bij zoodanige voorkomende ongelukken als dat hetwelk den hantinger bootman in den avond van den 18 October laatstleden heeft getroffen, ten dienste van schipbreukelingen te worden aangewend. Deze boot heeft eene lengte van ruim 8 ned. el en eene breedte van 2,10 el, is naar een uitmuntend model om snel te roeien en goed-zee te kunnen bouwen zamengesteld, en onder anderen voorzien van zestien lichtdicht gesoldeerde kassen van zink, waardoor het drijfvermogen, zelfs bij het volstorten met water, behouden blijft.

— De groote tent der schuttersvereeniging in de diergaarde te Kleef is laatstleden zondag avond in brand geraakt en geheel door de vlammen vernield. Door sommigen wordt dit voorval aan kwaadwilligheid, door anderen echter aan de onvoorzigtigheid van spelende kinderen toegeschreven.

— Men meldt uit 's Gravenhage van den 30 April:

Z. M. de Koning is op heden op den middag uit deze residentie naar Amsterdam vertrokken. In den vroegen ochtend is H. K. H. Mevrouw de Prinses *Albert* van Pruisen mede daarheen op reis gegaan.

Gisteren avond was eene talrijke volksmenigte in deze residentie op de been, om de illuminatie te aanschouwen, die ter gelegenheid van den een en twintigsten verjaardag van Z. K. H. den Grootvorst, voor het paleis van Z. K. H. den Prins van Oranje, plaats had. Eene kolossale en prachtig verlichte naald op welks voetstuk op het feest van den dag doelende opschriften te lezen waren, schitterde daar elk in de oogen. De voorgevel van het paleis des Prinsen, in hetwelk de leden van het koninklijk gezin en vele aanzienlijken, zoowel als de Grootvorst zelf, feestvierend bijeen waren, verloorde zich in het licht dezer naald fraaijer dan ooit. Op korten afstand, aan den ingang van het paleis, was een rijks-orchest opgesteld, van hetwelk het corps muzikanten der schutters zich van tijd tot tijd liet hooren, en om hetwelk de menigte zich verdrong. De uit vele woningen nitgestoken vlaggen en de door sommige bijzondere personen daargestelde illuminatiën gaven aan geheel het volkrijkste gedeelte der stad een vrolijk aanzien. Een groot deel der bevolking was tot laat in den nacht op de been.

Gisteren avond laat, na den afloop der soiree, is Z. K. H. de Prins van Oranje naar Tilburg vertrokken. Heden morgen ten half elf ure heeft Z. K. H. de Grootvorst Troonsopvolger deze residentie, na een verblijf van ruim vier weken, verlaten, en heeft zich, vergezeld van de drie Prinsen, zonen van den Prins van Oranje, mede naar Tilburg begeven, om morgen de wapenschouwing bij te wonen en donderdag de reis naar Londen aan te nemen.

Z. K. H. de Erfprins van Oranje zal zich van Tilburg naar Stuttgart begeven.

Voor Hoogstdezelfs vertrek uit deze residentie heeft Z. K. H. de Grootvorst Troonsopvolger aan de bedienden van Z. M. en HH. KK. HH. de Prinsen van Oranje en *Frederik* der Nederlanden, aanzienlijke geschenken doen ter hand stellen; terwijl er bovendien nog geschenken gegeven zijn aan diegenen welke den Grootvorst bijzonder waren toegevoegd.

— Z. M. heeft aan de hypotheekbewaarders, ter ontmoeting wegens hunne buitengewone uitgaven tot den tijdigen aanleg van de registers van aanwijzing der kadastrale percelen, toegelegd eene schadeloosstelling, berekend tegen f 1,25 voor ieder duizendtal overgeboekte kadastrale percelen.

— Sedert de laatst gedane bekendmaking zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Z. M. verleende octrooijen:

Een octrooi in dato 9 Januarij 1839, voor den tijd van tien jaren, van den 29 November 1837 af, verleend aan *J. de Viennes*, te Amsterdam, op de invoering der uitvinding om op eene nieuwe wijze te fabriceren stijfsel, vermicelli, macaronie en ander deeg, bekend onder den naam van Italiaansch deeg; als mede bier, azijn en brandewijn.

Een octrooi in dato 11 februarij 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan *S. E. Sarphati*, te Leijden, op de uitvinding van eene nieuwe wijze om dierlijke olie en vetsoorten [traan enz.] van stank te bevrijden.

Een octrooi in dato 15 Februarij 1839, voor den tijd van vijftien jaren, van den 19 October 1838 af, verleend aan *C. de Thierry*, te Parijs, domicilium verkozen hebbende ten huize van ... *Box*, te 's Gravenhage, op de invoering van een mechanisch werktuig door stoom of andere beweegkracht in werking te brengen, en toepasselijk op allerlei soort van vaartuigen.

Een octrooi in dato 12 Maart 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Oudhoff* en *H. V. Geerlings*, te Haarlem, op de uitvinding van eene bewerking ter verbetering van de lijnolie ten algemeene gebruike der schilders.

Een octrooi in dato 22 Maart 1839, voor den tijd van van vijftien jaren verleend aan *C. Vermeer*, te Amsterdam, op de uitvinding van eene bijzondere manier om drijvende lichamen zamen te stellen, welke kan toegepast worden op zeetonnen ter afbakening van zeegaten, scheepsboeien en dergelijken.

Een octrooi in dato 29 Maart 1839, voor den tijd van vijftien jaren, van den 10 Janij 1837 af, verleend aan *G. Deliansou Clark* te Brussel, domicilium verkozen hebbende bij *J. von Daehne en Comp.*, te 's Gravenhage, op de invoering van eene nieuwe behandeling in het voortbrengen van koolstofzurig natrium.

(*Carbonate de Soude.*)

Voorts is door Z. M. voor den tijd van vijf jaren verlengd het in dato 17 April 1829 verleende tienjarig octrooi aan *P. van Calcar en Comp.*, te Deventer, op de indering der fabricatie van Smyrnasche vloertapijten.

PROPAGANDA.

Het werk ter *verspreiding des geloofs*, hetwelk sedert weinig tijd in Engeland eerst is ingevoerd; schijnt zich aldaar te moeten uitbreiden en heeft gunstige sympathien aangetroffen. Te Londen is een raad gevormd en daargesteld. Dr. *Walsch*, Vikaris Apostoliek van het midden distrikt heeft den titel van beschermheer wel willen aannemen. De President van den raad is de Graaf *Shrewsbury*. De andere leden zijn de aanzienlijkste personen, waaronder lord *Stourton*, Lord *Clifford*, Sir *Eduard Varasour* Baronet; de Prelaten *Acton* en *Wiseman*, Pater *Randall Lythgoe*, een Jesuit; twee andere geestelijken, de eerwaarde heeren *Trappes* en *Hepburn* en achttien Leeken, waaronder de heeren *Lynch*, *Weld*, *Digby*, *Philipps* enz. Voor Schotland zijn vier leden, onder anderen de heer *Menzies*, een edelmoedig weldoener der armen, en de heer *Robinson* is trésorier van den raad, en de heeren *Austey*, *Bagshawe*, *Grady*, *C. Weld* en *Hardman*, Secretarissen.

Onlangs heeft deze raad een adres aan de Catholijken van Groot-Brittanje gerigt. Daarin wordt de oorsprong en het doel van het werk, deszelfs gevolgen in de onderscheidene landen, het voorbeeld gegeven in Ierland, alwaar de Bisschoppen zich aan het hoofd van eenen tak van het werk, gesteld hebben de uitgave der *Jaarboeken* en derzelver vertaling in vele talen en onlangs nog in het Engelsch, open gelegd. Men spreekt van bijeenverzamelde sommen en noemt de onderscheidene missien die door het werk ondersteund worden. Met erkentelijkheid merkt men op dat in Mei 1838 het gesticht aan de Engelsche kolonien 2000 ponden sterling heeft toegestaan, alhoewel hetzelfde zeer weinig uit Engeland had ontvangen. Het adres spreekt van het belang, hetwelk de heilige Vader in het werk stelt, van het geschenk, hetwelk hij van de reliquie van den heiligen *Exuperus* gedaan heeft en over de vreugde, welke de heilige Vader over het verspreiden dezer schoone instellingen in Engeland heeft aan den dag gelegd. Het adres eindigt met de voorwaarden aanteduiden, die vervuld moeten worden om lid te kunnen zijn.

Dit adres is gedagteekend op het feest van St. Pieters Stoel te Antiochie, 22 Februarij en door de vijf hierboven genoemde Secretarissen geteekend.

ADVERTENTIEN.

* * *J. H. RAVINET*, wonende bij den Heer *I. JOCKIN*, in de Putstraat letter E. No. 234, te 's Bosch komende van Parijs met een Assortiment ZIJDE en KATOENE PARAPLUIEN, PARASOLLEN en Fransche MANDJES, hij ruilt, bekleedt en herstelt PARAPLUIEN en PARASOLLEN voor een Civiele Prijs.

* * De ondergeteekende door aankoop eigenaresse geworden zijnde van de B A N K E T en K O E K E B A K K E R S Affaire van den Heere F. C R O E S in den Olijfant in de Hinthamerstraat alhier, heeft de eer ter kennis van het geerde publiek te brengen, dat zij genoemde Affaire overgebragt heeft in haar huis in de Kolpersstraat Wijk A. No. 96 beveelt zich in een ieders gunst en belooft de prompte en civielste bediening.

de Wede. J. B. VAN OOSTENBURG.
's Bosch 1 Mei 1839.

* * Men vraagt Drie of vier Verwers Knechts hun Werk goed verstaande en van een goed zedelijk gedrag, die hier toe genegen zijn, vervoegen zich liefst in persoon of met gefrankeerde brieven bij A. J. SCHULL Mr. Verwer te 's Bosch.

GELDLLEENING VAN HET KONINGRIJK POLEN. VAN 150 MILJOEN

gewaARBORGD door Z. M. den Keizer aller Russen.

De terugbetaling van het loopende jaar bestaat uit 70 Serien, houdende ieder 100 Obligatien, die de volgende premien zullen verkrijgen:

1 van 1000,000; 1 van 300,000; 2 van 150,000; 6 van 25,000; 8 van 14000; 12 van 7000; 20 van 4200; 100 van 2500; 150 van 2100; 200 van 1500; 1000 van 950; 5,500 van 750.

De trekking der Serien zal den 1 Junij plaats hebben, die der Obligatien den 1 Julij 1839 te Warschau, openbaar in tegenwoordigheid der autoriteiten.

Men kan zich bij den ondergeteekende Gedeeltelijke Bons voor het remboursement van dit jaar verschaffen met volle regt op al de hierboven aangeduide premien tegen den prijs van 40 franken het stuk.

Idem met afstand van de minste winst tegen den prijs van 20 franken.

Wanneer zes Bons in eens genomen worden zal eene zevende gratis worden afgeleverd.

Met Bulletin der Serien en obligatien ter remboursing zal aan de personen die zich regtsreeks adresseren worden toegezonden.

HENRI REINGANUM.
Bankier en Ontvanger Generaal te
Frankfort aan den Mein.

HANOVER OF ZINKINGSNUIF

van de E R V E N Is. LEON, te 's HAGE.

Deze zoo zeer alom gezocht wordende Snuif, van eene aangename geur, waarvan de bestanddeelen, zoo bij het Ministerie van Binnenlandsche zaken, als bij de Provinciale Geneeskundige Commissie te 's Hage, bekend zijn, en welke Snuif daarboven door de bevoegde Autoriteit te Kleef is onderzocht en goedgekeurd, overtreft zoo verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk DE OPLÖSSING VAN VERSTOPPINGEN IN HET HOOFD, dat dezelve met regt tot dagelijksch en algemeen gebruik, kan worden aanbevolen.

Gemelde Snuif is thans, behalve bij de Vervaardigers te 's Hage, bij hunne Correspondenten in de voornaamste Steden van ons Land, à 40 cents in een pakje van 1 Ned. Ons, à 20 cents in een pakje van een half Ned. Ons, en in vele Winkels ook bij het Lood, verkrijgbaar gesteld, als zijnde voor NOORD-BRABAND: 's Bosch, de Heeren E. Lion en Zonen, boekhandelaar; te Bergenopzoom J. C. Verkouteren, boekhandelaar, Breda, de Wed. H. van Doorn, Geertruidenberg, G. C. Hoofst, Gemert, J. Haest, Heusden, L. Veerman, Liempde, E. van de Sande; Oss, J. J. de Louw; Tilburg, A. van der Voort; Uden, P. N. Verhoeben; Waalwijk, J. van Lee; en Zevenbergen; J. van Stein.

Voor GELDERLAND: Arnhem, A. G. Klaasen; Bommel, J. H. Mysberg; Doesburg, D. en H. Witsaerink; Harderwijk, Uitenhage; Kuilenburg, W. Hudius; Nijmegen, de Wed. Herwyer, Nijkerk, A. van der Flier Adz. Rheenen, van Ingen; Wageningen, H. Meyer; alle handelaars in Tabak en Snuif; Thiel, C. Campagne; en Zutphen; F. C. Oeffelman, boekhandelaars.

Ter voorkoming van alle misleiding, worden de gebruikers dezer Snuif verzocht, zoo op het adres van den Vervaardiger, op ieder pakje te lezen, als op dat der Correspondent te letten, daar gemelde Snuif wordt nagemaakt in pakjes van genoegzaam denzelfden vorm geslagen, en met dezelfde kleur van papier omplakt worden.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN. BEURS VAN AMSTERDAM

Heden, Woensdag 1 Mei 4½ Ure.

Werk. Sch. 2½ pCt. 55½, 3/4 Dito. 5 pCt. 101½, 1/4 Kansbiljetten f 27½, 1/2 Am. Synd. 4½ pCt. 94 1/4 Dito. 3½ Handelm. 179½, 1/4 Oost-Indie. 5 pCt. 98½, 1/4 Ardoins 85 p st. . 17½, 1/4 Oude Russen 104½.

Te 's Hertogenbosch bij D. A. A DE ROOY, Boek- en Courantdrucker.

MARKT-BERIGT.

De prijzen der Granen zijn alhier van Donderdag den 1 Mei geweest:

Rogge (per Ned. Mud)	f 7 - 50 - a 6 - 00
Boekweil.	- 5 - 83 - a 5 - 4
Haver.	- 0 - 00 - a 0 - 00
Garst	- 0 - 00 - a 0 - 00
Het Nederlandsch pond Boter	- 0 - 90 - a 0 - 80
De 3	Roggenbrood 34 Cent.

Latere Berigten

PARIS, den 1 Mei

De *Moniteur* houdt heden niets van belang in.

Gisteren ten vier ure. Op het oogenblik dat Z. M. de Koning het berigt van den heer *Passy* ontving van de breuk van het ministerie uit het linker centrum, deed Z. M. den hertog de *Brogie* ontbieden en noodigde hem uit om zich met den Maarschalk *Soult* te verstaan om een ministerie daar te stellen.

De hertog de *Brogie* antwoordde dat hij daartoe bereid was en hoeeer hij persoonlijk buiten alle Combinatie wilde blijven, hij bij den maarschalk eene laatste poging zou aanwenden om tot de oplossing van den betreurenswaardige crisis te geraken, waardoor het land zoozeer te lijden heeft.

In den avond zijn wederom nieuwe openingen bij vele staatkundige personaadjen gedaan, onder welke men den heer *Dupin* moet tellen, volgens zijne verklaring heden voor de tribune gedaan.

Heden morgen liep in de kamer het gerucht dat een kabinet onder voorzitterschap van den Maarschalk *Soult* bijna gevormd was en de beginselen van het regter centrum, van het linker centrum en het zuiver centrum inhield en hetzelfde morgen in den *Moniteur* zou verschijnen. (*Nouvelette*).

— Men verneemt dat de doop van den graaf van Parijs tusschen den 20 en 24 dezer zal plaats hebben. De revue der nationale garde, die heden moest plaats hebben zal tot dat tijdstip uitgesteld worden.

— De Zwitsersche Vorort heeft aan het gouvernement van Lucerne eene nota van den heer *Angelis*, apostolische legaat van den heiligen Stoel bij de confederatie medegedeeld. Door dit stuk gedagteekend Schwijtz 2 April protesteert de nuntius tegen het vernietigen der twee Franciskaner kloosters te Lucerne en te Wertenstein en sommeert den grooten raad om van deszelfs besluit terug te komen.

De Ambassadeurs van Oostenrijk en Frankrijk hebben de Nota van den Apostolischen legaat ondersteund. Wij hopen dat daaraan regt zal gedaan worden.

— Mgr. de Aartsbischop van Keulen is zeer lijdend: behalve eene leverziekte, waaraan hij sedert langen tijd lijdt, heeft hij eene ontsteking in de beenen bekomen. Zijne vrienden zijn zeer bevreesd voor zijn leven.

— Sedert meer dan 20 dagen verwoest de Tijphas de stad Barts, departement der Var. Op eene bevolking van 3500 zielen heeft men tot zes sterfgevallen daags geteld. Door deze sterfte hebben bijna al de bewoners de partij gekozen om naar andere aanliggende steden de wijk te nemen

— Volgens gebruik zijn gesloten brieven aan de bisschoppen van Frankrijk gezonden om hun uit te noodigen te regelen alles wat betrekking heeft tot de Godsdienste Feestviering van den heiligen *Philippus*, na gemeen overleg met de burgerlijke en militaire autoriteiten.

— Een avondblad deelt de volgende Correspondentie mede gedagteekend Posen den 19 April.

Brieven uit Volhijnie melden ons nieuwe rampen welke die provincie getroffen hebben. Ten gevolge eener criminele instructie te Kiew zijn zes en dertig Volhijnische edellieden tot verbanning naar Siberie en vier tot den dood veroordeeld. De Keizer heeft deze straf veranderd in eeuwig durende dwangarbeid in de rajoen van Irkutsk.

Het arrest is ten uitvoer gelegd.

BRUSSEL den 1 Mei.

Zeker dagblad meldt het aanstaande vertrek van den heer de *Lalaing* zaakgelastigde van Belgie bij het kabinet van Madrid. De heer de *Lalaing*, die inlichtingen over het belangrijke der schulden ten laste van Spanje, waarvan de titels in Belgie zijn, heeft ingewonnen, zal, men twijfeld er niet aan, steeds zijne aandacht op dit onderwerp blijven vestigen.

— Men verzekert dat de onderscheidene ontwerpen van wet, die morgen aan de kamer moeten worden aangeboden in den raad der ministers, die door den Koning is voorgezeten geweest, behandeld en bepaaldelijk besloten zijn. Er is ook sprake om te voorzien in de vacature van het ministerie van justitie, doch men zegt dat de benoeming lot na de terugreize des Konings uitgesteld is. Onder de belangrijke ontwerpen van wet verwacht men een nopens den lol op de Schelde en twee betrekkelijk de geregteijke omschrijving der Provincien Limburg en Luxemburg.

Wij vernemen dat volgens die ontwerpen drie geregteijke arrondissementen in Luxemburg zullen zijn, waarvan de zetel zal wezen te Arlon, Neufchateau en te Marche. Twee zullen er in Limburg zijn, namelijk te Tongeren en te Hasselt.

— Een handelskoper is heden ochtend alhier doorgetrokken, zick over den ijzeren spoorweg naar Antwerpen hegevende.

— Berigten uit Lissabon van den 22 April melden dat het nieuw ministerie op dat tijdstip gevormd was. De Baron de *Azevedo* de *Labrosa* was President van den raad met de portefeuille van oorlog en ad interim Minister van buitenlandse zaken en marine.